

امور تحریر یہ ایچون فواد بکہ
وامور اداره ایچون آرتین افندی بہ
مراجعت اولنور۔

— ❦ —

مسلکمزہ موافق آثار قبول اولنور۔
درج اولنمیان اوراق اعادہ اولنماز۔

مجله علمی

اداره خانہ سی باب عالی جادہ سنندہ
۵۲ نومرولی « شرکت مرتبہ »
مطبعہ سیدر۔

— ❦ —

استانبول ایچون سنہ لکی مطبعہ دن
آلفق شرطیلہ ۴۰ طشرہ لره پوستہ
اجرتیلہ برابر ۶۰ غروشدر۔

نسخہ سی ۱ غروش

پنجشنبہ کونلری نشر اولنور ادبی، فنی وصناعی غزتہ در ❦

نسخہ سی ۱ غروش

(رابی) یه پک زیاده تأثیر ایدوب، اوده متوکلا نه برطور وصدا ايله: «آنلری حق تعالی ویرمشدی. ینه حق تعالی آلدی. قضای حقه رضا، بر وجیه عبودیتدر.» دیمش ایدی.

مسین دانس

تراجم احوال

«برنار پالیسی [۱]»

«برنار پالیسی» ۱۴۹۹ سنه سنه دوغرو، ایوم «دوردونی» ایالتی داخلنده بولنان «مون پازی» قصبه سی جوارنده کائن، «بیروت» قریه سنده تولد ایتمشدر. ابونین فقر و ضرورت ایچنده بولمقله برابر کندیسنه اوزمان ایچون، فضلدر دینیه بیله جک مرتبه اوقویوب یازمق تعلیم ایتدیردیله؛ برآراق مساحه اراضی ایچون قریه بر مهندس کلش ایدی، هنوز حال صباوتده بولنان «برنار» کذاکوت فوق العاده سی، عملیات واقعه بر صورت مخصوصده حصر نظر دقت ایلکده اولسی مهندسک نظر حیرتی جلب ایتمه سیله کندی صنعتی مجانا تعلیم ایتک اوزره جوجوغی نزدینه آلهرق «مون پازی» یه کتیردی. کنج شاکرد عملیات هندسیده وفن رسمده کمال سرعتله ترقی ایدرهک آز بر زمانده اوقدر شهرت قازاندی که اکثر محاکم بیله، اعطا ایدره جکاری حکمرله مدار اولق ایچون، احتیاج حاصل اولان محاکمک مساحه سنی و بالانرینسک تنظیمی ماده سنی کندیسنه تودیع وحواله ایتمه باشلادیله. بوندن باشقه «برنار» رسالعه دخی چالشمش، معمولات زجاجیه رسمخانه [۱] فائق امضاسیله اهدا بیورلمشدر.

و فابریقه لرینه صیق صیق کیده رک آنلرک عملیات فیه لرینی تدقیق و تحویل ایتمش و بو صورتله بردنبره معلسر اولهرق بر رسام شهر اولمش کیتشدر. ینه اوزمانلرده چناق، چوملک، ساقسونیا، برداق و سائر اعمالنه الویرشلی طوپراق تحریری ايله اشتغال ایدر؛ کییاخانلری زیارت ایتمکی زیاده سیله سور واولزمان مستهل اولان عملیات فیه یه کسب وقوف و معلومات ايله مک حصر دقت و غیرت ایلر ایدی. لکن اک زیاده لذتیاب اولدینی برشی وار ایسه اوده بتون کائناتک حقایق احوالی مفصلاً جامع بولنان «کتاب طبیعت» ایدی.

«برنار پالیسی» قرق یاشنه قدر عموم فرانسه مالکنی و حق المانیایی سیاحتله کشت و کذار ایتدکن صوکره ۱۵۳۹ سنه. سنده «سنت» شهرینه کله رک اوراده توطن و تاهل ایتدی: بو شهرده تصادف، تقدیره موافق ظهور ایتدی. برکون حسب التصادف مینالی بر طوپراق بارداغه دسترس اولدی؛ بونک میناسی اولقدر کوزل ایشلمش ایدی که بو آندن اعتباراً، کورمش اولدینی جنسندن اولهرق بارداق و کاسه لر اعمال ایتک ایسته یه رک، کندی افاده سنجه «نفسیله مباحثه یه کیریشدی». ودر حال ایشه باشلادی ایسده بالذات کندیس دخی اعتراف ایلهدیکی وجهله طوپراق اوزرنده اک اول اجراسی لازم کان عملیاتی بیله دیکندن اون ایکنجی عصردن بری بیاض و سیاه رنگلی قابله ایچون بویالی صر استعمالی صنعتی ایلروله مش اولان «لیوژ» دستکاهلرینی زیارت مجبوریتنه دوشدی.

اورادن عودتنده برنار، اجراسنه مقتدر اولدینی بالجله صنعتلری ذهننده طوپرایوب ایسته دیکی شکل و صورتده مینالر ترکیب و ترتیب ایتکه موفق اولدی؛ مؤخرآ کاسه، چناق و سائر کبی برطاقم طوپراق

قابله مباحثه ایدرهک آنلری پارچه لادی و کندی اعمال کرده سی اولان منقوشاتی بو پارچه لره استعمال ایدوب بونلری کذک بالذات انشا ایتمش اولدینی اوجاقده مطلوبی وجهله یکدن پیشیردی. لکن زوالی آدم بو صورتله بلارهر سوق تصادفله ایلرله مک ایستدیکی حالده بالعکس غائب ایتک ضرورت و مجبوریتنه دوچار اولیور ایدی. مع مافیه ایلک تشبثاتی هر نه قدر ثمره دار اوله مه دیسده جسارتی ده کسر ایده مه دی.

بوکی جسارتلی موجدلر غائب ایتدیکجه غریب بر صورتده تزید جسارت ایدرله. ایشته «برنار» دخی کندی معمولاتی دیگر چوملکیلرک، حاجیلرک فرونلرنده پیشیرتمک صورتی تجربه و ترکیاتی تبدیل ایلهدی ایسده فائده مند اوله مه دی و دائماً بر چوق مصارفه کیره ش اولدینی کبی زمان دخی غائب ایتدی. فضلله اولهرق محجوبیت و مأیوسیتده دوچار اولدی. بویله مؤلم و مخرب تجربه لر، تشبثلر ايله تام اون ایکی سنه مدت کچیردی.

بو حال «برنار» ک جسارتی اصلا کسر ایده مه یوب شو قدرکه یوزغونلق و بالخاصه احتیاج و ضرورت ساقه سیله برآراق اسکی مهندسک و رساملق صنعتنه تکرار سلوک ایتدی. بو صنعتلر سایه سننده بر مقدار آچه قازانیر قازانمازمینا جیلق ایشنه اولکندن زیاده بر انهامک ايله صارلدی. ایکی سنه مدت ده تجربه لرینی تکثیر و تکریر ایدرهک نهایت الامر بیاض و لطیف بررنکک تجربه سنده بونجه مشقتلرک مکافاتی اولق اوزره موفقیت رونما اولدی که بوکا بر نتیجه قطعه نظریله باقیله بیلیردی.

«برنار» آرتق بعدازین موفق اوله جفندن امین بولدینی حالده کشفیاتنده کمال شدت و عناد ايله ذوام ایتدی. بر حالده که اولاد و عیالک فقر و ضرورت ایچنده حایقر شمه لرینه،

کندی سنک بلا ايجاب دو چار ضرورت اولديغنی کورده رک اکلمک ایسته یین خلقک استهز الرینه اصلا احاله سمع اعتبار ایتمه یه رک ییوب ایچه جکدن وکیه جک البسه دن محروم قالدی؛ بر حالده که اعمال ایتدیکی شیرلی پیشیرمه که مخصوص اوله رق بالذات انشا ایتمش اولدیغنی فرونی تسخین ایچون اودون بوله مه دیغندن باغچه سنک اطرافنده کی چیتک قازیق ودکنک لرینی؛ صوکره اسکمله لری، ماصه لری، قبولری، حاصلی خانه سنک بوله ودوشمه تختلرینه وارنجیه قدر یانه جق شیرک کافه سنی یاقدی. نهایت بودفعه مینالر باشقه صورتله آرزویه محل براقه دیلر ایسه ده فرونک انشاسنده استعمال ایتمش اولدیغنی چاقل طاشلری کیرجلرک آراسندن آییریلوب دوشه رک مینالره یاشیدیلر و قوجه صنعتکار بو حالده بیله آلاجلولرینک تضییقاتنه باقه یوب ناتمام اولان معمولاتی آنلره ترک ایده جک یرده بسبتون تحریب ایله دی. ایشته اوزمان فروندن چیقارمش اولدیغنی پارچه لری محافظه ایتک ایچون اولوقت هنوز استعماله باشلانمش اولدیغنی حالده الیوم بورسین دستکاهلر مزده فابریقه لر مزده استعمال اولنه کلمکده اولان «قازمت» لری تخیل ایتدی.

«برنار پالیسی» نهایت بویایض مینالره مالک اولدیغنی حالده شمیدی ده بونلری رنک لریک بر بیله امتزاج ایده جکی صورتده، تلوین ایتک آرزوسته دوشه رک مساعیسی سایه سنده بوکاده موفق اولدی.

بو آندن اعتباراً مومی الیه «چینی اعمالی صنعتک موجد حقیقیسی» نامیله یاد ایدیله. بیلکه باشلادی. قرالر، سنورلر بونک آثار صنعتکاریسی اوزرینه مباحثیه باشلادیلر. زواللی آدم جاده لرده کندیسنه دقت ایندن بولنور ملاحظه سیله اکیلوب کیتک مجبوریتنده بولنورق حجاب و حجالتیه دوچار اولوب «بن آرتق اسکیمی دکلم...» دیر

ایدی. لکن برنار ایچون دیگر برطاقم تهلکه باش کوستیریور ایدی.

برنار، پروتستانلنی قبول ایتمش و «قراله مخصوص صاقسیلر و سائر» معمولاتنک موجدی» نامیله امتیاز استحصال ایتمش اولان «مونثورانس» قومانداننک وساطتیه مراجعت ایتکسزین ایشه باشلامقدن چکنمه مشدر.

«تویلری» سراینده اقامت ایده رک هر درلو غالبه و اندیشه دن وارسته بولندیغنی حالده صنعتیه حصر وجود ایله کرک تحریراً و کرکسه مذاکرات و مباحث شفاهیه ایله، خزان فیه مستحصله سندن وطنداش لرینی مستفید ایتکله مشغول اولدی. بو حال ایسه کندیسنک ضیاعنه باعث اولدی. برطاقم منجمین و سحر باز لر، کندیلرینک حیله و فسادلرینی کشف و اظهار ایدن بو «ای آدم» علمیه اتفاق ایده رک زواللینک باستیل قلعه سنده محبوسیتیه قرال اوچنجی هانری طرفندن امر مخصوص استحصاله موفق اولدیلر. بیچاره آدم اوراده تقریباً طقسان یاشنه و اصل اولمش اولدیغنی حالده وفات ایتدی. (۱۵۸۹).

یکی کتابلر

اطائف اللغة

ملت ناجیه اسلامیة لسان شریف عربی تحصیله دیناً ادباً مجبور اولدیغندن لسان مذکورک تسهیل تحصیلی امرنده تسمیر ساق اهتمام ایدنلر هر یرده مظهر احترام اولورلر.

ایشته بوکون نشرینی محترم قارئلر مزه تبشیر ایده چکنر اثر بهترین اوقیل آتاردندر. مؤلفی اولان ازکیای نوابدن قیطره نائب

سابقی احمد اللبابیدی افندی اثرینی اودرجه اطرافلی قلمه المشکه مطالعه ایدنلر لغات مشهوره عربینک هان کافه سندن مستغنی اولدقدن باشقه شعر و انشا مراقیلری ده بغایت مستفید اولورلر.

زیرا عربی العبارة اوله رق تحریر ایدلمش اولان شو اثر فوائد کستر برطاقم دقایق ادیبی دخی حاویدر.

خلاصه (لطائف اللغة) ارباب فضل و اقتدارک کتبخانه لرینی تزینه سزا بر اثر بی نظیر در شمیدی یه قدر سکر فورمه سی نشر اولنمش اولان اثر بهترین مذکور تقریباً (۲۴) فورمه قدر اوله جقمش.

دیلمزک دوندیکی قدر مؤرده رسان انتشاری اولدیغنی شواهدن برزدانه ایدنک ایسته یینلر صحافله مراجعت بیورملیدرلر.

منتخب جغرافیا

ارکان حربیه بحریه ضابطانندن استانبول واپور هایونی مرتباندن رفعتلو اسماعیل حق افندیکنک محصول خامه سی اولمق اوزره (منتخب جغرافیا) نامنده بر اثر زینت دهنده عالم مطبوعات اولمشدر.

اثرک کوریلین مکملیتی؛ زیر حمایه فیوضات وایه جناب پادشاهیده بولنان بشکطاشده کائن مکتب حمیدی شاگردانه لاجل التدریس مکتب مذکور هیئت تعلیمه سی طرفندن قبولیه برقاتدها اظهار ایدلمشدر. جغرافیا کی فنون عالیهدن بولنان بر علمک دقایق و مباحث لازمه و مفیده سنی جامع بولوندیغنی کی اطفال ونور سیدکانک بالسهوله قرائت و تعلملرینی مکفل و بین بر اسلوبده تحریر ایدلمش اولمغله توصیه ایده رز.